

KINDERFABRIEK

Thema's	Gelijke behandeling/diversiteit ; Gezonde levensomstandigheden ; Veiligheid en bescherming
Moeilijkheidsgraad	Gemiddeld
Tijdsduur	60 à 95 minuten
Leeftijd	6 tot 18 jaar
Groepsgrootte	20 deelnemers
Soort activiteit	Inleefspel
Samenvatting	De kinderen spelen en leven zich in in de verschillende rollen in de « kinderfabriek ». Nabespreking rond hun ervaring, gevoelens, gedachten met betrekking tot de thema's (hierboven).
Doelstellingen	Via een inleefspel leren over uitbuiting. Kennismaken met het recht op bescherming tegen uitbuiting.
Voorbereiding	Materiaal verzamelen en klaar zetten.
Materiaal	Uitgeschreven rolfiles (zie bijlage). Bijlage 'Vragen voor de nabespreking'. Droge erwten en linzen of rolletjes WC-papier en lege rolletjes. Thee en koekjes. Strips en/of gezelschapsspelletjes. (achtergrondinfo)

Instructies

Stap 1: Rollenspel (20 tot 30 min)

De leerlingen worden in verschillende groepen verdeeld. Per groep krijgen ze een rolfile (zie bijlage 1). Het is de bedoeling dat de kinderen zich in hun rol inleven en zo goed mogelijk in hun rol blijven.

Stap 2: Cooldown (5 min)

Voor je aan de nabespreking begint, is het belangrijk dat de kinderen eerst 'uit hun rol stappen'. Verzamel iedereen en ga ergens samen zitten. Geef eventueel iets te drinken, zoals een kopje thee om tot rust te komen. Vraag naar de eerste reacties. Wat vond je er van? Wie vond dat hij onterecht werd behandeld?

Stap 3: Nabespreking (15 à 40 min)

Daarna volgt er een klasgesprek waarin de kinderen aangeven wat ze leuk en minder leuk vonden. Er zijn aparte vragen per rol en er zijn algemene vragen. Sta voldoende stil bij deze fase (zie bijlage 2).

Stap 4: Toelichting (20 min)

Op het einde kader je het begrip kinderarbeid en kan je 'het recht op bescherming tegen uitbuiting' hierbij toelichten. Je kan cijfers tonen, filmpjes of foto's laten zien, organisaties voorstellen die kinderen trachten te beschermen tegen uitbuiting, enz. (zie bijlage 3)

Tips voor de begeleider

- Je kan eventueel gebruik maken van verkleedkleden. Op die manier kunnen de kinderen zich nog beter inleven (voor de arbeiders een schort, voor de rijke mensen veel juwelen ...)
- Wanneer er tijd over is kan je de rollen eens omwisselen. Zo voelt een 'rijke' zich ook eens 'arme arbeiderskracht' ...
- Als leerkracht kan je zelf inschatten wie welke rol aankan. Sommige kinderen kunnen gefrustreerd raken doordat ze heel de tijd moeten werken.
- Een educatief pakket over 'kinderarbeid' kan je gratis van de website van VORMEN vzw downloaden.
- Om de kinderen een beeld te geven van kinderarbeid kan je filmpjes over kinderarbeid of foto's laten zien. Je kan deze bijvoorbeeld vinden op YouTube, op de Youtube-site van UNICEF Nederland (www.kidsunited.nl), via 'Google afbeeldingen' ...

Bijlagen

1. Rolfiches kinderfabriek

Zes arbeiders

- Sorteren door elkaar gemengde droge erwten en linzen in twee dozen. Of ze rollen een rol wc-papier over op een andere rol en kijken op die manier productiefouten na (= saai werk).
- Mogen niet praten.
- Zitten op de grond.
- Hebben geld nodig voor hun gezin, dus het werk moet goed gedaan worden.

Twee opzichters

- Kijken na of alles goed gebeurt en lopen heel de tijd rond.
- Controleren of arbeiders niet praten.
- Mogen zelf wel onderling praten.
- Mogen iets drinken...
- Mogen een arbeider 'straffen' omdat hij zijn werk niet goed doet: de arbeider krijgt dan geen dagloon.
- Als het eindproduct niet wordt goedgekeurd door de baas, worden ze zelf ontslagen.

Eén fabrieksbaas

- Moet allemaal papieren (verzekeringpapieren, facturen, belastingsbrief...) in orde brengen, anders sluit de fabriek.
- Verkoopt zijn producten aan de handelaars.
- Moet aan de hand van geld dat hij van de handelaars krijgt op het einde zichzelf en zijn werknemers uitbetalen, waarbij hijzelf het meeste geld krijgt, de opzichters minder en de arbeiders bijna niets.
- Zit aan een bureau.

Twee handelaars

- Gaan producten kopen bij de baas van de fabriek.
- Onderhandelen over de prijs.
- Verkopen producten aan rijke mensen in het buitenland.
- Gaan zelf naar de rijke mensen om hen producten te verkopen.

Drie rijke mensen

- Zetten thee, lezen strips, spelen gezelschapsspelletjes.
- Drinken thee.
- Eten koekjes

2. Vragen voor de nabespreking

(Aan de arbeiders)

- Hoe voelde het om heel de tijd te moeten werken?
- Vond je het vervelend dat de opzichters heel de tijd op je vingers keken?
- Was het vervelend om heel de tijd te zwijgen?

(aan de opzichters)

- Hoe voelde het om heel de tijd te moeten controleren?
- Als de arbeiders hun werk niet goed deden, kon je hen ontslaan: hoe voelde dat?

(Aan de baas)

- Je moest papieren in orde brengen, anders moest je de fabriek sluiten, was dit een stresserend werk?
- Wat vond je van de manier van werken van de handelaars?
- Bleven ze vriendelijk?
- Je moest je producten verkopen, maar je moet ook winst blijven maken en zelf kunnen overleven: hoe voelde dit?
- Je houdt meer geld voor jezelf dan voor de mensen die het product echt maken. Hoe voelt dat?

(Aan de handelaars)

- Jullie hadden veel geld. Was dit een leuk gevoel?
- Jullie konden druk op iemand uitoefenen. Hoe voelde dat?

(aan de rijke mensen)

- Jullie moesten de hele tijd niet werken. Was dit leuk?
- Wat dachten jullie over de andere personen in het spel?

(algemene vragen)

- Denken jullie dat deze manier van werken ook in het 'echt' gebeurt met kinderen?
- Zou je zelf graag zo werken?
- Hebben jullie zelf al eens aan kinderarbeid gedaan?
- Als jullie klusjes doen om iets extra te kunnen kopen, is dit dan ook kinderarbeid?
- Kinderen die meelopen in een modeshow of optreden als "ster" (zanger, circusartiest), doen die zo aan kinderarbeid?
- Hebben deze kinderen zelf recht op het geld dat ze verdienen?
- Wanneer mogen kinderen wel werken? Onder welke omstandigheden?

3. Enkele feiten over kinderarbeid.

Kinderarbeid is ...

... werk dat voltijds wordt uitgevoerd door kinderen onder de 15 jaar.

... werk dat kinderen verhindert om naar school te gaan.

... werk dat gevaarlijk is voor kinderen en hun fysieke, mentale of emotionele gezondheid bedreigt.

Voorbeelden van goederen gemaakt door kinderen zijn o.m. tapijten, bakstenen, lucifers, suiker, kledij, schoenen, sigaretten, vuurwerk, huizen en andere gebouwen, pennen, lederwaren, ... Ze worden ook tewerkgesteld in fabrieken, helpen bij de oogst, dragen zware lasten, vissen en doen eenvoudige huishoudelijke taken.

Het is moeilijk om statistisch materiaal over kinderarbeid te verzamelen, gezien het illegale karakter ervan. Het aantal kinderen tussen 5 en 14 jaar die werken wordt op 250 miljoen geschat: 120 miljoen voltijds en 130 miljoen deeltijds. Zo 'n 61 % van dit totaal is in Azië te vinden, 32 % in Afrika, en 7 % in Latijns- Amerika.

Kinderarbeid komt ook voor in geïndustrialiseerde landen en neemt bijv. in Oost-Europa toe.

